

Szegei Tudományegyetem

→ → → → →

(J)ókor, jó helyen

Vigyázz, kész, ókor! Miután immár ötödik éve rendezte meg az SZTE Egyetemi Könyvtár a Könyvtári Éjszakát, ezzel mintegy hagyományt teremtve, egy sorozatot is elindított: a következő években a történelmi korokon átívelő tudományos kalandozásoknak lesznek tanúi mindazok, akik szeretnék látni a könyvtár vidám éjszakai oldalát. Mi is ott jártunk...

Címkék: [Könyvtári Éj](#), [Riport](#)

 [Cikk nyomtatás](#)

 [Link küldés](#)

 [Megosztás](#)

Belépünk a könyvtárba, fél nyolc körül jár az idő, de már most is rengeteg az érdeklődő. Nem csoda, az elmúlt évek statisztikái is több ezer látogatót jeleztek előre. Az Ave-pultnál tájékozódhatunk a rendezvényekről, innen lehet elvinni a kvízlapokat, és mindenekelőtt ókori nevet lehet választani magunknak a Könyvtári Éjszakára, amelyet egész este viselhetnek az érdeklődők. Ez a kis „játék” hallatlanul népszerű” mondja mellettem az elbűvölő „kalapot” viselő Nofretiti, alias Verbói Barbara könyvtáros. Egyiptomból, Rómából és Athénből származó férfi és női nevek sorakoznak itt. „Megtaláltam Fortunát” – hangzik egy örömkriáltás. Belemarkolok a latin kupacba, és a kezemben marad a Iulius név – nem kispályázunk, caesari névvel vágunk neki a tömegnek.

Szinte tapinthatóvá vált az ókor az ötödik Könyvtári Éjszakán. Fotó: Segesvári Csaba

Két lépés, és máris számítógépes kvízt fejtegetőkbe botlunk. Ez egy kétfordulós verseny, az új-

kori olimpiákhoz kapcsolódó kérdéssor helyes megválaszolása után a legjobb 12 versenyző utánoszhatja Müron Diszkoszvető szobrát. Széles mozdulat, széles mosoly – egy fotó. A pillanatképeket kirakják, és aki a legtöbb szavazatot kapja a közönségtől, az lesz a győztes – magyarázza fényképezőgéppel a nyakában Aranyi Zoltán tájékoztató könyvtáros. Odébb egy ókori persziflázst jelenítenek meg a könyvtárosok: a viszály istennőjének ezúttal kék színű aranyalmája „gurul be”, avagy ereszkedik le a színre, és keresik a legszebbet...

A megismerés rögös útjai

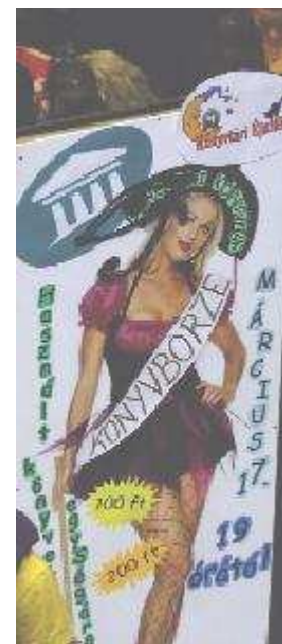
„Az emberben mindig van egy kis félsz, a mai világban soha nem lehet tudni, hogy van-e valami állandóság, jelen pillanatban azonban pesszimizmusra nincs ok” – kommentálja a résztvevők számát Mader Béla, az SZTE Egyetemi Könyvtár főigazgatója. „Egy komolyabb megközelítés számára mindig kérdőjelesek az olyan közhelyek, mint a 'rohanó világ', amelyben semmire nem figyelünk oda, és amelyben csak a nagyon könnyen befogadható dolgok érdekliz az embereket” – véli a főigazgató.

Tapasztalata szerint ugyanis ha nem vesszük túl komolyra a dolgot, hanem az érdekességet mutatjuk meg, amely minden tudományágban ott rejlik, akkor talán sikerünk lehet. Az egyetem neves oktatói, híres professzorai tartanak előadást, a kiállításon pedig olyan anyagokat mutatnak be, amelyek valóban unikálisak, nem mindennap láthatók. „Nem utolsósorban említendő a kollégák rendkívüli lelkesedése és döbbenetes felkészültsége. Valóban hatalmas energiák vannak a rendezvény mögött, és az a célunk, hogy a könyvtárat úgy ismerjék meg a látogatók, mint amely a leghagyományosabbtól a legmodernebb formáig lehetőséget ad arra, hogy valamit megismerjünk, csak persze kell ehhez némi vágó is” – összegez a főigazgató.

Vajon a jövő nemzedékéhez ilyen módon lehet majd közelebb hozni a tudományt? – kérdezem. „A kezdet bizonyára ez. Komoly versenytársak vannak, mint a bulvársajtó vagy a kereskedelmi tévék – nem sértő szándékkal mondom, de ezek tények. Kevésbé szokták említeni, de mindenki a maga bőrére érzi, hogy ebben a nem szeretetteljes világban elmennek az energiák a napi munkában, és utána nagyon sokan – teljesen érhetően – a könnyebb befogadás felé tájékozódnak.”

Mader Béla szerint a megismerés új útjaival kell szembenéznünk.

„Eddig az én korosztályom számára egyértelmű volt, hogy a megismerés elsősorban szöveg alapján történhet. Most egyre inkább a kép és a hang kerül előtérbe, a kérdés az, hogy jóra vezet-e, ha ennek nemcsak a dominanciája, hanem a kizárólagossága is megjelenik... Lehet azt mondani, hogy a számítógép is millió szöveget ad, de a tapasztalat azt mutatja, hogy a szövegértéssel baj van. Nyelvtanárok panaszkodnak arra, hogy valaki kiválóan beszélne, ha tudná, hogy mit mond. Nem a szöveg, kép és hang hibridje, hanem a komplexitása lenne szükséges ahhoz, hogy minden megismerési lehetőséget, formációt együttesen használjunk ki, és mindent arra használjunk, amire való” – így a főigazgató.

Könyvbörze a TIK-ben.

A gladiátor és a Püthia

Közben odébb három komor képű gladiátor előtt nyílik meg a tömeg. Néhány ismertető szó a gladiátormúltról, majd előkerül a pajzs, a kard, és egy feltartott kéz életet vagy halált oszt...

„Azzal a céllal jöttünk létre 1994-ben, hogy bemutassuk, hogyan nézett ki régen a gladiátorjáték, illetve az antik római kultúra” – mondja Keczkó Szabolcs, a Collegium Gladiatorium Hagományörző Egyesület elnöke. A felszerelések egy részét saját maguk készítik, amihez azonban már komolyabb iparos munka szükséges – páncélkovácsolás, sisakkészítés –, ott szakemberek segítségét igénylik. Sok mozaik, dombormű és bronzsisak is fennmaradt az egykori Imperium-

ból, ezekből lehet rekonstruálni a harci eszközöket. „Folyamatosan kapcsolatban vagyunk a múzeumokkal, a legújabb kutatási anyagok állnak rendelkezésünkre” – jegyzi meg Keczkó Szabolcs.

„Bejöttem tanulni, és fél nyolckor elindult a Kleopátra című film a kivetítőn az olvasóteremben. Öt percig bírta még a tanulóközönség, azután mindenki elindult érdekesebb programot keresni” – meséli Adrienn, aki éppen a delphoi jósdához tart. El is kísérenk a hallgatót a Püthia fagatására, azonban itt annyian várnak már a sor(s)ukra, hogy inkább a dobozokból felépített piramis lábánál játszókra leszünk figyelmesek.

Szenet szenért

Mint egy sakktábla, csak hosszúkás, és tele van fura jelekkel. „Szenet játék” – mondja Havasi Ferenc, az Új Akropolisz Kulturális Közhasznú Egyesülettől. Ez egy egyiptomi önismereti játék, lényege, hogy az ember rajta keresztül egy önmagával kapcsolatos kérdést válaszolhat meg. „Mindent, ami a táblán történik, egy olyan kérdésre kell vonatkoztatni, ami foglalkoztat. Megtegyem-e ezt vagy azt, változtassak-e valamit az életemen? Ha végigmegyünk, a játék választ ad” – így Havasi Ferenc. Nem a végső válasz az érdekes, hanem az, ami közben történik a táblán: szenvedélyek, megújulás, feledés, gazdagság, jóság, szépség – ez mind a kérdésre vonatkoztatva ad támpontot arra, hogy az ember újra megkérdezze önmagát. Ha minden jól megy, a végére tisztábban látunk – nyugtat meg Havasi Ferenc. Négy darab botocskával kell „dobni”, egyik felük világos, a másik sötét. Ahány világosat dobunk, annyit lépünk, ha mind egyik sötét, akkor ötöt. És öt bábuval játsszák...

Az ókorban is köpülhettek

Egy szinttel feljebb egy ókori gyógyító pagoda előtt várakoznak a masszázsrá vágyók, mert-hogy az (is) történik odabent. A sorban álló Ildikó elmondja: tavaly is volt már a Könyvtári Éjszakán, és most különösen érdekelte az antikvitás témája. Neki sikerült bejutni a delphoi jósdába. „Vicces volt: ketten fogadtak minket, és feltehattunk egy kérdést, húzhattunk egy kártyát, azon volt egy kis üzenet, ami felelet a kérdésünkre” – meséli.

A pagodában Almási Mária masszőr, speciális lelki tanácsadó veszi kezelésbe a hátakat. Az asztalokon az ókorban is ismert gyógyító eljárásokat idéző illóolajok, kövek, test- és fülgyertyák hevernek. Van itt például köpöly, amelyet régen úgy használtak, hogy üveg poharat gyertyával melegítettek, ez vákuumot képezett, és ettől vérbővé vált a test azon területe, ahová ráhelyezték, és így jobban

A Püthia megjósolhatta: ez az éjszaka is jól sikerült. Fotó: Segesvári Csaba

elvitte a szervezet a méreganyagait. Moxa – mutat a masszőr egy barna szivarféle dologra: fekete nadálytő összedarálva. Ezt meg szokták gyújtani, és becsípődéskor felmelegítik azokat az akupunktúrás vagy akupresszúrás pontokat, amik oda hatnak. A fül- és testgyertyával arcüreg- vagy fülgyulladás lehet gyógyítani, meg lehet akadályozni, hogy felszúrják a fület. De Almási Máriának karakternumerológia és – a mellékelt ábra szerint – hétféle masszázs is van a tarsolyában.

„Carpe noctem!”

Mielőtt az rendezvény szlogenjével egy évre búcsút mondunk a bibliotéka éjszakájának, szót érdemel annak (egyik) emblematikus figurája. Kiállítás és előadás is kiemelte Athanasius Kircher 17. századi római jezsuita rendfőnököt, aki a barokk tudományosság híres és jellegzetes alakja volt. Kircher az egész világra kiterjedő jezsuita misszionáriusi hálózatot kihasználva a legkülönbözőbb információkat gyűjtötte össze, így például ő fedezte fel először a különféle kultúrák piramisainak hasonlóságát is.

A kijáratnál újabb hallgatói áramlat érkezik: „Alapból egész nap a könyvtárban szoktunk tanulni, és most, hogy kettőig nyitva van, még tízig tanultunk, azután körbevezettek minket. Semmiképpen sem hagynánk ki, jó a társaság” – mondja Dávid, aki már fel is szerelkezett ókori névvel, így antik módra Tiuként szólítandó. A mellette álló Tati hozzáteszi: „Szeretjük a könyvtárat, ez a legjobb hely. Főleg a túrát szeretnénk megnézni, kíváncsiak vagyunk a háttér-információkra, és az előadások is érdekesnek ígérkeznek.”

Filmmontázs ókori témájú filmekből, túra a régi könyvektől a Fáraók Átkáig, valamint könyvbörze – nem soroljuk tovább az éjszaka megannyi programját, aki ellátogatott az Egyetemi Könyvtárba, látta, hogy az ókor közel van, csak meg kell kérdezni a Szfinxet...

Arany Mihály